

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1GN209 Svenska II – Barn- och ungdomslitteratur för undervisning i
årskurs 4-6, verksamhetsintegrerad profil, 15 högskolepoäng

Swedish II – Children's literature for teaching in primary school,
years 4-6, placement-integrated profile, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2012-12-04

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A,
Samhällskunskap A. Eller: Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 1b/1a1+1a2,
Samhällskunskap 1b/1a1 + 1a2

Mål

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- diskutera och redogöra för hur undervisningen kan utformas så att läraren med utgångspunkt i forskning och styrdokument självständigt och tillsammans med andra kan planera undervisning i svenska för elever i årskurs 4–6 med olika bakgrunder och förutsättningar
- uppvisa god språk- och textkompetens och fördjupad medvetenhet om den egna skriv- och läsförmågan.

Delkurs 1. Barnlitteraturens historik, genrer och funktioner

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- muntligt och skriftligt analysera och diskutera litterära texter ur olika genrer för barn och ungdomar
- redogöra för barnlitteraturens funktioner och villkor i olika historiska och kulturella sammanhang

- redovisa fördjupade kunskaper om läsutveckling, läsförståelse, lässtrategier och textreception samt om litteraturens identitetsskapande betydelse.

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redovisa kunskaper om skönlitteratur, drama och film och dessa konstarters betydelse som läromedel i svenska och andra ämnen
- tillämpa varierade metoder och arbetssätt, däribland olika sätt att arbeta med samtal och drama i undervisningen
- reflektera över hur man stödjer och bedömer elever i deras läsutveckling med hänsyn tagen till social tillhörighet, ålder, kön och etnicitet.

Innehåll

Delkurs 1. Barnlitteraturens historik, genrer och funktioner (7,5 hp)

I delkursen studeras vilken roll skönlitteratur för barn och unga spelat i olika historiska och kulturella sammanhang. De studerande möter ett representativt urval texter som belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll. Relationen mellan innehåll och form beaktas liksom förhållandet mellan text och bild. De studerande tränar sin förmåga att se texters betydelse för läsutveckling, litterär förståelse och identitetsskapande.

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet (7,5 hp)

Delkursen åskådliggör hur lärare kan arbeta med litterära texter, film och drama i sin yrkesverksamhet. Konstarnas roll i dagens skola diskuteras utifrån styrdokument och didaktisk forskning. Olika sätt att arbeta med texter i skolan studeras – högläsning, fritt berättande, dramatisering, boksamtal samt skrivuppgifter med böcker och film som underlag. Delkursen utgörs av två moment: litteratur och film 6 hp och drama, 1,5 hp.

I samband med verksamhetsintegrerade delar, som syftar till att stärka kopplingen till utbildningens praktik, får studenten genom observera och pröva hur litterära texter i vid bemärkelse kan användas i skolans undervisning, vilket knyter an till båda delkurserna.

Professionsbas och professionell progression

Kursen förbereder studenten för kommande VFU-period och de mål som finns formulerade för denna. I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och sin repertoar av pedagogiska verktyg. Studenten får ökad medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur, hur ämnesinnehåll och undervisning kan anpassas till elevers skilda förutsättningar samt hur dokumentation och bedömning av elevers kunskaper i ämnet kan gå till.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar. Att kunna formulera enklare problemställningar av relevans för ämnet och professionen övas liksom att kunna samla in, bearbeta och kommunicera iakttagelser i samband med verksamhetsintegreringen.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarier, som kan kopplas till verksamhetsintegrerade delar.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För kursbetyget Väl godkänd ska minst 7,5 högskolepoäng av kursens ingående moment vara Väl godkända. Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov samt redovisningar av uppgifter. Både individuella redovisningar och gruppredovisningar förekommer.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med fältstudien bekostas av den enskilde studenten.

Kursen ingår i grundläroprogrammet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Barnlitteraturens historik, genrer och funktioner

Ämnesteoretisk facklitteratur

Andersson, Maria & Druker, Elina (red.). 2008. *Barnlitteraturanalyser*. Lund: Studentlitteratur. Ca 60 s. (urval). ISBN 978-91-44-04028-8.

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2010. *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Gleerups. 422 s. (urval). ISBN 978-91-40-65204-1.

Kümmerling-Meibauer, Bettina & Surmatz, Astrid (red.). 2010. *Beyond Pippi Longstocking: Intermedial and International Approaches to Astrid Lindgren's Work*. New York: Routledge. Ca 150 s. (urval). ISBN 978-0-415-88353-5.

Kåreland, Lena. 2009. *Barnboken i samhället*. Lund: Studentlitteratur. 180 s. ISBN 978-91-44-05149-9.

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2010. *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Gleerups. 422 s. (urval). ISBN 978-91-40-65204-1.

Langer, Judith A. 2005. *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos. 190 s. ISBN 91-7173-226-8.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt skönlitteratur (ca 500 s.) enligt särskilda anvisningar.

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet

Ämnesteoretisk facklitteratur

Auraldsson, Kerstin. m.fl. 2009. *Börja berätta! Om sagor och berättande och sagotips i olika genrer*. Lund: BTJ förlag. Ca 50 s. (urval). ISBN 978-91-7018-654-7.

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2010. *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Gleerups. 422 s. (urval). ISBN 978-91-40-65204-1.

Ehriander, Helene & Maria Nilson (red.). 2011. *Starkast i världen. Att arbeta med Astrid Lindgrens författarskap i skolan*. BTJ Förlag. 282 s. (urval) ISBN 978-91-7018-708-7.

Ytterligare vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare. Ca 200 s.

Ämnesdidaktisk facklitteratur

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2010. *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Gleerups. 422 s. (urval). ISBN 978-91-40-65204-1.

Chambers, Aidan. 1998. *Böcker inom oss. Om boksamtal*. Stockholm: Rabén & Sjögren. 170 s. ISBN 91-29-64542-5.

Stensson, Britta. 2006. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Göteborg: Daidalos. 160 s. ISBN 91-7173-245-4.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt skönlitteratur (ca 500 s.) och film enligt särskilda anvisningar.